

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

05 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarele componență:

președinte - Ghenadie Nicolaev,

judcătorii - Constantin Alerguș, Petru Moraru,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Bobeica Vasile în numele inculpatului Zlotea Ruslan, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Hîncești din 30 martie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, în cauza penală, în privința lui

Zlotea Ruslan

Termenul examinării cauzei:

instanța de fond: 25.11.2015 - 30.03.2016;

instanța de apel: 17.05.2016 - 09.06.2016,

instanța de recurs: 09.01.2017 - 05.04.2017,

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală, a fost legal executată.

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, din 30 martie 2016, Zlotea R. a fost condamnat în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, la 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată de către succesorul părții vătămate, privind repararea prejudiciului moral a fost admis parțial, fiind dispus încasarea de la inculpat în beneficiul lui Tretiacov L. a sumei de 50 000 lei, cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul moral cauzat și câte 30 000 lei fiecărui copil minor: Tretiacov G. și Tretiacov S. pentru prejudiciul moral cauzat.

Acțiunea civilă privind prejudiciul material a fost admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța civilă.

În rest, acțiunea înaintată a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, la 04.10.2015, în jurul orelor 22⁰⁰-23⁰⁰, Zlotea R., aflându-se în locuința concubinei sale, Lebedev Z., situată în or. Hîncești, str. M. Sadoveanu, 11, ap. 28, unde era și prietenul său Tretiacov V., în urma unui conflict cu ultimul, intenționat l-a înfipt cu cuțitul în regiunea cutiei toracice cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 135 din 17.10.2015, leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, care au legătură directă cu cauza morții.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Nichifor Eu. în numele inculpatului Zlotea R., care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei

hotărâri de achitare, deoarece atât urmărirea penală cât și cercetarea judecătorească s-a petrecut cu încălcări grave ale legislației procesual penale.

Reieșind din învinuire, inculpatul și victima se aflau ambii în ospetie la Lebediev Z. ceea ce este greșit, deoarece inculpatul de mai mult timp cu ultima conviețuiau și locuiau împreună în apartamentul care doar juridic îi aparține ei, iar de facto inculpatul îl consideră ca și domiciliul lui, pe care l-a apărat.

În cadrul cercetării judecătorești, apărarea a fost lipsită de dreptul de a adresa întrebări martorului minor Stoșcuș Al-ndru, deoarece el a refuzat să facă declarații, or metoda în care el a fost interogată de către acuzare a fost una brutală, agresivă, fapt ce l-a adus pe martor la o situație psihologică precară umilită.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău 09 iunie 2016, apelul declarat a fost respins ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. Analizând probele administrate și cercetate instanța de apel a constatat că vina inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate s-a confirmat pe deplin și acțiunile lui corect au fost încadrate în baza art. 145 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului, precum că el nu a l-a omorât pe Trețiacov V. și că totul a fost un accident, deoarece conform art. 17 Cod penal, se consideră că infracțiunea a fost săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit sau admitea, în mod conștient, survenirea acestor urmări.

Instanța de apel a conchis că în prezenta cauză, sub aspectul laturii subiective, inculpatul a acționat cu intenție, concluzie ce rezultă din materialitatea faptei raportat la mijlocul folosit (un cuțit de bucătărie), zona vizată (hemitoracele stâng), caracterul succesiv al actelor agresive, menite să înlăture posibilitatea de reacție a victimei (inculpatul a aplicat întâi victimei o lovitură în abdomen și antebrațul drept), disproporția evidentă dintre forța fizică a inculpatului și cea a victimei și intensitatea loviturii, or în materialitatea sa infracțiunea de omor se săvârșește cu intenție directă sau indirectă, nu a putut fi reținut argumentul apărătorului cum că, persona care a solicitat întâlnirea a fost Trețiacov V., dânsul a sunat și ultimul Zlotea R., l-a invitat în ospetie la el, l-a servit cu vin și ceea ce avea acasă, imediat după comiterea acțiunilor a acordat primul ajutor medical, instanța de fond a admis doar faptul, că inculpatul a avut o atitudine neglijentă față de rezultatul acțiunilor sale, adică a demonstrat intenție indirectă față de finalitatea acțiunilor sale, în urma cărora a survenit o intenție depășită, moartea fiind rezultatul culpei autorului, or faptul că acesta a acordat ajutor victimei și poziția procesuală avută ulterior comiterii faptei poate fi luat în considerare la individualizarea pedepsei, conduita acestuia după comiterea infracțiunii nu poate produce vreun efect juridic asupra elementelor constitutive ale infracțiunii, iar aprecierea "normalității" comportamentului

acesteia nu face obiectul cercetării jurisdicționale penale, ci constituie elemente pe care instanța urmează a-l lua în vedere la individualizarea pedepsei.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că gravitatea leziunilor corporale cauzate victimei, precum și acțiunile inculpatului la comiterea infracțiunii și după săvârșirea acesteia, mărturisesc despre intenția directă a inculpatului de a-l omorî pe Tretiacov V.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a considerat dovedită vinovăția inculpatului și acțiunile lui corect au fost încadrate în baza art. 145 alin. (1) Cod penal.

În opinia instanței de apel, prima instanță la aprecierea modului și a măsurii de pedeapsă a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea inculpatului, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, precum și de alte circumstanțe relevante, corect stabilind că corectarea inculpatului este posibilă doar cu izolarea lui de societate, urmând ca acesta să execute real pedeapsa închisorii, iar măsura de pedeapsă aplicată lui fiind echitabilă faptelor comise.

6. Împotriva hotărârilor nominalizate la 01 iulie 2016, a declarat recurs ordinar inculpatul, care, fără a indica vreun temei prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acestora, cu eliberarea lui.

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și cu sentința primei instanțe, deoarece el nu avut intenția să-l omoare pe Tretiacov V., dar s-a.

7. Prin decizia Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție 14 septembrie 2016, a fost dispusă inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art. 430 Cod de procedură penală.

8. În motivarea deciziei adoptate instanța de recurs a menționat că, criticile formulate de recurent nu conțin indicii unor erori de drept și respectiv nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârii recurate, ca fiind ilegale.

Astfel, Colegiul penal a constatat, că recursul ordinar declarat de inculpat nu întrunește condițiile legale de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze recursurile cu circumstanțe în fapt și în drept care le-ar justifica sub acest aspect, întrucât potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În speță, recurentul la întocmirea recursului nu a îndeplinit dispozițiile prevăzute la art. 430 Cod penal și nu a indicat temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală și esența problemei de drept de importanță generală abordată în cauza dată, criticând aprecierea probelor.

9. La 14 decembrie 2016, împotriva hotărârilor nominalizate a declarat recurs ordinar avocatul Bobeica V. în numele inculpatului, care, invocând temeii de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, solicită repunerea în termen de declarare a recursului, casarea hotărârilor contestate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunile inculpatului să fie recalificate conform prevederilor art. 149 Cod penal.

Totodată, recurentul solicită să fie considerat omis întemeiat termenul de declarare a recursului, deoarece a fost informat de către inculpat că, până la adresarea în instanța de recurs era încrezut că mandatul avocatului este valabil și pentru contestarea deciziei instanței de apel, însă conform contractului acest drept nu a fost acordat, iar ultimul adresându-se în instanța ierarhic superioară nu l-a contestat conform temeiurilor stipulate de Codul de procedura penala și din acest motiv nu a reușit să depun recursul în termenul stabilit de lege.

În motivarea recursului declarat avocatul invocă argumente similare cu ce indicate în apel de către partea apărării și *descrie la pct. 3 al prezentei decizii*, suplimentar menționând că, conform materialelor cauzei, cuțitul nu a servit drept mijloc folosit pentru săvârșirea omorului, inculpatul având intenția de a-l scoate din mâinile lui Tretiacov V.

Loviturile au fost aplicate de către ambii participanți la conflict, fapt menționat de martori, or, loviturile aplicate de către inculpat nu aveau drept scop înlăturarea posibilității de reacție, pentru omorârea victimei, această afirmație a instanței fiind lipsita de un suport juridic probatoriu.

Instanța a concluzionat că inculpatul a demonstrat intenție indirectă față de finalitatea acțiunilor sale, concluzii lovite de nulitate, în condițiile în care comportamentul inculpatului demonstrează lipsa unei intenții de a-și finaliza acțiunile, or, persoana care are intenția directă sau indirectă de a omorî o altă persoana nu o invită în ospetie.

Conduita inculpatului demonstrează în mod direct, lipsa intenției directe și indirecte de a săvârși infracțiunea de omor, raportat la cauza dată argumentul în ce privește comportamentul acestuia nu ține de efectele juridice asupra elementelor constitutive ale infracțiunii, ci doar demonstrează în repetate rânduri lipsa vădită a intenției.

9.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului depus de avocat menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind depus peste termen.

10. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 231 alin. (3), 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei, iar la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Conform materialelor cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 09 iunie 2016, în prezența participanților la proces, acuzatorului de stat, succesorului părții vătămate, inculpatului Zlotea R. și avocatului acestuia Nichifor Eu., aceștia fiind anunțați că pronunțarea integrală a deciziei motivate va avea loc la 30 iunie 2016, ora 14⁰⁰, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 68-72, vol. II).

Decizia motivată a fost pronunțată la 30 iunie 2016, iar termenul de declarare a recursului conform art. 231 alin (3) Cod de procedură penală, a început să curgă din 01 iulie 2016 și s-a încheiat la 30 iulie 2016.

Astfel, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, care se contestă a fost pronunțată integral la 30 iunie 2016, iar recursul ordinar declarat de avocatul Bobeica V. a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 14 decembrie 2016 (f.d. 106 - 108, vol. II), adică, a fost declarat peste termenul de 30 de zile stabilit de lege.

Prin urmare, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, care se contestă a fost pronunțată integral la 30 iunie 2016, iar recursul ordinar declarat de avocatul Bobeica V. a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 14 decembrie 2016, adică după expirarea termenului legal de 30 zile, prevăzut la art. 422 Cod de procedură penală.

Cu referire la solicitarea recurentului privind repunerea în termenul de declarare a recursului, precum că, ar fi fost informat de către inculpat că, până la adresarea în instanța de recurs era încrezut că mandatul avocatului este valabil și pentru contestarea deciziei instanței de apel, însă conform contractului acest drept nu a fost acordat, iar ultimul adresându-se în instanța ierarhic superioară nu l-a contestat conform temeiurilor stipulate de Codul de procedura penala, instanța de recurs conchide că acest argument nu poate fi reținut ca fiind plauzibil și servi drept temei legal pentru repunere în termenul solicitat.

Așadar, Colegiul penal ține să menționeze că art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală expres stipulează că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. El nu poate fi prelungit sau limitat de către instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ, iar nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii

instanței de apel, decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este declarat peste termen.

Rezumând cele expuse mai sus, instanța de recurs concluzionează asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de avocatul Bobeica V., pe motiv că recursul a fost declarat peste termen.

11. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Bobeica Vasile în numele inculpatului Zlotea Ruslan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, în cauza penală în privința lui *Zlotea Ruslan*, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 05 aprilie 2017.

Președinte
Judecătorii

Ghenadie Nicolaev
Constantin Alerguș
Petru Moraru